

Arbeids- og sosialdepartementet
postmottak@asd.dep.no

Oslo 4. september 2014

Høring – Minstegrense for rett til medlemskap i Statens pensjonskasse

Det vises til Arbeids- og sosialdepartementets brev av 9. juli d.å., samt vedlagt høringsnotat med forslag til endringer i lov om Statens pensjonskasse, samt særlovene om pensjonsordninger for sykepleiere og apotekvirksomhet.

Innledningsvis forutsetter Pensjonskasseforeningen at departementet har hatt kommunikasjon med tariffpartene i kommunal sektor om høringsnotatets materielle innhold forut for den formelle høringsrunden, hensett de forhold som departementet selv nevner i dokumentets side 16.

I departementets notat er det foreslått at minstegrensen for medlemskap i Statens pensjonskasse skal reduseres fra 14 timer per uke, jf. lov om Statens pensjonskasse § 5, til en arbeidstid svarende utgjørende minimum 20 prosent av full stilling. Det er nærliggende å se forslaget i sammenheng med Arbeidsrettens avgjørelse av 21. juni 2013, som har medført at det innenfor tariffområdet sektor KS p.t. ikke opereres med noen nedre innmeldingsgrense. Isolert sett vil dette forholdet kunne være krevende for berørte arbeidsgivere og tjenestepensjonsyttere. Videre har Arbeidsrettens avgjørelse medført at det innenfor det offentlige tjenestepensjonsmarkedet nå er ulik praksis i forhold til nedre innmeldingsgrense, noe som igjen vil kunne skape utfordringer opp mot Overføringsavtalen § 2 (3).

Pensjonskasseforeningen anerkjenner fullt ut tariffpartenes forhandlingsfrihet, men vil bemerke at ved Arbeidsrettens avgjørelse ble tidligere avtalt innmeldingsgrense på 14 timer per uke tilsidesatt. Arbeidsretten er dog ikke avvisende til at det rettmessig vil kunne avtales en nedre grense for medlemskap i tjenestepensjonsordninger, noe som også er lagt til grunn av Stortinget gjennom vedtagelsen av de private tjenestepensjonslovene¹. Pensjonskasseforeningen er av samme oppfatning ut fra rene rettslige betraktninger. Prinsipielt kan det anføres at offentlig og privat sektor i det vesentligste bør ha samme minstegrense for innmelding i arbeidsgivers pensjonsordning, og en 20-prosent grense synes å være alminnelig praktisert i privat sektor i samsvar med gjeldende lovverk.

¹ Lov om foretakspensjon § 3-5, lov om innskuddspensjon § 4-2 og tjenestepensjonsloven § 3-2 aksepterer samtlige en nedre grense for medlemskap i tjenestepensjonsordningen på 20 prosent av full stilling.

PENSJONSKASSEFORENINGEN

Etter någjeldende bestemmelse i lov om Statens pensjonskasse § 5 gjelder en nedre grense for innmelding i pensjonsordningen på 14 timer per uke, noe som prosentvis utgjør en stillingsbrøk lik 37,33 prosent ved 37,5 timers arbeidsuke. Departementets forslag er, dels i samsvar med Arbeidsrettens avgjørelse, å sette denne grensen ned til 20 prosent av full stilling, og også dermed fristilt fra et generelt, normert ukersverk. Isolert sett støttes dette. Konsekvensen for kommunal sektor, forutsatt at samme grense der gjøres gjeldende, vil medføre en økning fra et teoretisk nivå tilnærmet null til 20 prosent.

Ut fra et administrativt perspektiv er det arbeidskrevende for de ulike aktørene å håndtere en situasjon uten nedre grense for innmelding. Videre er slike prosesser kostnads-krevende, og det er i normaltilfellene ikke økonomisk rasjonelt å opprettholde et slikt regime hvor pensjonsutbetalingene i mange tilfeller kan være lavere enn kostnaden ved å håndtere pensjonsdekning for de laveste stillingsbrøker. Det er også et sentralt element at medlemskap ved svært begrensede arbeidsforhold ikke nødvendigvis representerer et gode, og i enkelttilfeller kan ha direkte negative konsekvenser. Hensynene tilsier isolert sett at det bør være en nedre grense.

For kommunal sektor vil departementets forslag om fastsettelse av en nedre grense på 20 prosent de facto gi noe lavere administrasjonskostnader og pensjonsutbetalinger for de kommunale tjenestepensjons-leverandørene og deres kunder. Situasjonen avviker dermed noe i forhold til de økonomiske konsekvenser i staten, hvor kostnadene vil kunne øke marginalt.

Pensjonskasseforeningen finner i det vesentligste å kunne tiltre departementets vurderinger i høringsnotatets punkt 9. Sammenfattet gir Pensjonskasseforeningen støtte til departementets endringsforslag.

For Pensjonskasseforeningen,

Christer Drevsjø
Adv.